

Rèn luyện bản lĩnh chính trị Hồ Chí Minh - sức mạnh nội sinh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

ThS. NGÔ THANH DANH

Trường Chính trị tỉnh Cà Mau; Email: Danhtctcm@gmail.com

Tóm tắt: Bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên là một trong những nhân tố quan trọng, quyết định đến sức mạnh, uy tín và vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đặt ra yêu cầu rất cao và Người là tấm gương mẫu mực về rèn luyện bản lĩnh chính trị của người chiến sĩ cộng sản. Trong giai đoạn hiện nay trước đòi hỏi mới của sự phát triển đất nước và từ yêu cầu của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng thì việc rèn luyện và giữ vững bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên là nguồn sức mạnh nội sinh quyết định sự thành công của công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Từ khóa: bản lĩnh chính trị, nền tảng tư tưởng, Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam.

1. Quan niệm về bản lĩnh chính trị của người cán bộ, đảng viên

Là người sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện Đảng ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; đến việc giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên, trong đó, giáo dục, rèn luyện bản lĩnh chính trị là một nội dung mà Người đặc biệt quan tâm. Bởi vì, bản lĩnh chính trị là cái cốt, cái gốc rễ tạo nên nhân cách, giá trị của người cán bộ, đảng viên, làm nên uy tín và sức mạnh của Đảng. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, đặc biệt, trong công cuộc đổi mới và hội nhập quốc tế, các thế lực thù địch luôn tìm mọi cách chống phá hòng xóa bỏ nền tảng tư tưởng của Đảng, tiến đến thủ tiêu chế độ xã hội chủ nghĩa ở nước ta. Do đó, chưa bao giờ vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng được đặt ra mang tính cấp bách và sống còn như giai đoạn hiện nay. Chính vì lẽ đó, việc rèn luyện và giữ vững bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên là nguồn sức mạnh nội sinh để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, làm thất bại mọi âm mưu chống phá của các thế lực thù địch trong giai đoạn hiện nay.

Bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên được hiểu đó là những phẩm chất với những biểu hiện như: có lập trường tư tưởng vững vàng, trung thành, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào điều kiện thực tiễn của đất nước; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, kiên định đường lối đổi mới của Đảng; có tư duy độc lập, tự chủ, sáng tạo; dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách; kiên quyết đấu tranh với những luận điệu xuyên tạc chống phá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; quyết tâm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ thành quả của cách mạng, thành quả của công cuộc đổi mới; thanh liêm, trong sạch, tránh xa mọi cám dỗ.

Để đáp ứng những yêu cầu trên, đòi hỏi người cán bộ, đảng viên phải không ngừng nâng cao trình độ về mọi mặt; nắm vững lý luận cách mạng và có kỹ năng sử dụng lý luận cách mạng vào thực tiễn; rèn luyện và hoàn thiện phong cách của người cán bộ cách mạng. Bởi vì, bản lĩnh chính trị không phải tự nhiên mà có, mà phải trải qua thử thách, gian khổ hằng ngày mà phát triển và củng cố, giữ vững, cũng giống như ngọc, như vàng phải được mài, được luyện thì mới sáng, mới trong và mới giữ vững được khí tiết của một người chiến sĩ cộng sản.

2. Hồ Chí Minh đặt ra yêu cầu rất cao về bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đặt ra yêu cầu về bản lĩnh chính trị của người cán bộ cách mạng ngay trong tác phẩm Đường Kách mệnh (1927), Người yêu cầu phải **“Giữ chủ nghĩa cho vững”** tức là lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng, là kim chỉ nam trong mọi hoạt động. Nhưng Người lại cho rằng không được xem chủ nghĩa Mác - Lênin là kinh thánh mà là học tinh thần xử trí mọi việc, học những nguyên lý phổ biến.

Trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Người chỉ rõ: **“một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”**⁽¹⁾. Đồng thời, theo Hồ Chí Minh, để giúp sửa chữa sai lầm, khuyết điểm thì phải thực hiện tốt nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong Đảng, xem đó như là phương thuốc hữu hiệu, **“phải tự phê bình ráo riết, và phải lấy lòng thân ái, lấy lòng thành thật, mà ráo riết phê bình đồng chí mình. Hai việc đó phải đi đôi với nhau”**⁽²⁾.

Người còn yêu cầu, trong công tác cán bộ phải làm cho

cán bộ phải có gan nói, có gan đề ra ý kiến, phải làm cho cán bộ có gan phụ trách, có gan làm việc và khi bản thân có sai lầm, khuyết điểm thì phải có gan sửa lỗi mình, không được che giấu khuyết điểm.

Theo Hồ Chí Minh, bản lĩnh chính trị của người cán bộ, đảng viên còn được thể hiện ở chỗ là phải đặt lợi ích của Đảng, của dân tộc lên trên hết, trước hết, Người cho rằng: "Vô luận lúc nào, vô luận việc gì, đảng viên và cán bộ phải đặt lợi ích của Đảng ra trước, lợi ích của cá nhân lại sau. Đó là nguyên tắc cao nhất của Đảng. Đó là "tinh thần Đảng"⁽³⁾; phải có đạo đức cách mạng trong sáng, thật sự cần kiệm liêm chính; phải giữ kỷ luật thật nghiêm minh.

Để giữ vững bản lĩnh chính trị, cũng trong tác phẩm Đường Kách mệnh, Hồ Chí Minh yêu cầu người cán bộ cách mạng phải "Ít lòng tham muốn về vật chất", tức là phải trong sạch, không tham lam, không bị cám dỗ bởi đồng tiền. Người chỉ rõ: "Cũng có một số ít người, vì lập trường không vững, chí khí uxor hèn, bị tiền tài, ăn uống, gái đẹp quyến rũ, mà sa vào cạm bẫy của địch, tiết lộ bí mật cho địch"⁽⁴⁾. Người còn chỉ rõ, trước vận mệnh của dân tộc, khí tiết của người cán bộ là không sợ gì hết, không sợ kẻ địch, không sợ khó khăn gian khổ. Cái gì khó khăn, cực khổ, cán bộ phải xung phong làm trước. Hồ Chí Minh còn cho rằng, vì lười biếng, không chịu khó học tập nâng cao trình độ về chính trị, văn hóa, nghiệp vụ, thiếu lý luận và kinh nghiệm nên dẫn đến một bộ phận cán bộ, đảng viên khi gặp thuận lợi thì lạc quan tếu, khi gặp khó khăn thì hoang mang, dao động, bi quan, không giữ vững lập trường cách mạng. "đó do mà gặp nhiều khó khăn trong công việc, tác dụng lãnh đạo bị hạn chế"⁽⁵⁾.

3. Hồ Chí Minh là tấm gương mẫu mực về giữ vững bản lĩnh chính trị

Không chỉ yêu cầu đội ngũ cán bộ, đảng viên giữ vững bản lĩnh chính trị mà Hồ Chí Minh còn là một tấm gương mẫu mực về thực hành bản lĩnh chính trị, giữ vững khí tiết của một người chiến sĩ cộng sản kiên trung, của một nhà chính trị kiệt xuất, của một lãnh tụ suốt đời phấn đấu vì độc lập của Tổ quốc, vì tự do, hạnh phúc của nhân dân. Tấm gương về rèn luyện và giữ vững bản lĩnh chính trị của Người thể hiện rõ ở một số điểm sau: Trước hết, Hồ Chí Minh đã vượt lên trên những nhà yêu nước đương thời để lựa chọn con đường cứu nước, đó là đi sang phương Tây chứ không phải đi sang phương Đông như các vị cách mạng tiền bối; đặc biệt, từ khi đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, Người đã tìm được con đường cứu nước đúng đắn cho dân tộc - con đường cách mạng vô sản. Con đường cách mạng ấy được Người trực tiếp soạn thảo trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng (2/1930) và tiếp tục kiên định con đường ấy trong bối cảnh bị phê phán, phủ nhận Chánh cương vắn tắt của Đảng, Sách lược vắn tắt của Đảng do Người trực tiếp soạn thảo. Bản lĩnh chính trị Hồ Chí

Minh còn thể hiện ở quyết tâm giải phóng dân tộc và đưa dân tộc Việt Nam vượt qua thử thách hiểm nghèo "ngàn cân treo sợi tóc", bảo vệ thành quả của Cách mạng tháng Tám; thực hiện lãnh đạo cuộc kháng chiến chống Pháp và kháng chiến chống Mỹ và đã đưa chiếc thuyền Tổ quốc vượt khỏi những con sóng gió, an toàn đi đến bờ bến hạnh phúc của nhân dân. Ngoài ra, bản lĩnh chính trị Hồ Chí Minh còn được thể hiện ở chỗ, Người luôn trung thành và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của cách mạng Việt Nam. Xuất phát từ thực tiễn của một nước thuộc địa, Hồ Chí Minh đã vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin một cách linh hoạt, sáng tạo, Người đã bổ sung nhiều luận điểm mới về cách mạng giải phóng dân tộc, về Đảng Cộng sản, về giải quyết mối quan hệ giữa dân tộc và giai cấp, về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Một điểm nổi bật trong bản lĩnh chính trị Hồ Chí Minh nữa được thể hiện ở tài ngoại giao tài tình, lối ứng xử thông minh, linh hoạt để có thể chuyển từ thế bất lợi sang thế chủ động trong quan hệ với các nguyên thủ, chính khách nước ngoài, kể cả trong việc vượt qua những tình huống nguy hiểm trong quá trình hoạt động cách mạng. Đó còn là tầm nhìn, khả năng dự báo được tương lai, xu thế phát triển của cách mạng Việt Nam và thế giới.

4. Bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay

Trong quá trình đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế, Đảng ta đã xây dựng được một đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng; kiên định, trung thành, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quyết tâm bảo vệ Đảng, Nhà nước và dân nhân; kiên quyết đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu "diễn biến hòa bình", bạo loạn lật đổ; đấu tranh với những thủ đoạn xuyên tạc, chống phá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh của các thế lực thù địch, quyết tâm bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Tuy nhiên, bên cạnh đó, một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", hoài nghi, dao động về con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội của nhân dân ta, thậm chí có người còn quay lại chống phá Đảng, Nhà nước, xuyên tạc, phủ nhận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và thành quả của cách mạng; không ít cán bộ, đảng viên trong đó có cán bộ lãnh đạo cấp cao vì thiếu tu dưỡng nên bị cám dỗ bởi đồng tiền đã tham ô, lãng phí tài sản của Nhà nước, những nhiều nhân dân. Một bộ phận cán bộ, đảng viên trong đó có cán bộ lãnh đạo thiếu kiên quyết trong lãnh đạo, chỉ đạo, thiếu tính quyết đoán, ngại khó, ngại khổ, không dám thừa nhận sai lầm, khuyết điểm mà đổ lỗi cho tập thể. Kết luận số 21-KL/TW, ngày

25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về **“đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện **“tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”** nhận định: “Một bộ phận cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý nhận thức chưa đầy đủ tính chất, tầm quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu, phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, sa vào chủ nghĩa cá nhân, nói chưa đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật⁽¹⁾. Thời gian qua, hàng loạt cán bộ kể cả cán bộ lãnh đạo, quản lý từ Trung ương đến địa phương đã vi phạm đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, điển hình là vụ Kit test của Công ty Việt Á, vụ chuyển bay giải cứu, **“** đã bị các ngành chức năng đưa ra khởi tố, xét xử hàng chục vụ liên quan đến hàng trăm đối tượng ở Bộ Y tế, Bộ Ngoại giao và ở các địa phương hay vụ án xảy ra ở Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam mới đây.**

Việc nghiên cứu, rèn luyện bản lĩnh chính trị Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay là vấn đề quan trọng, góp phần hình thành nên một đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, với đường lối đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa, kiên quyết bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần thực hiện tốt một số việc sau:

Thứ nhất, nêu cao ý thức tự tu dưỡng, tự rèn luyện bản lĩnh chính trị của mỗi cán bộ, đảng viên, đây là yếu tố then chốt có tính chất quyết định đến việc rèn luyện, giữ vững bản lĩnh chính trị. Mỗi cán bộ, đảng viên phải xem việc học tập lý luận chính trị, giữ vững lập trường tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống là công việc thường xuyên, là nhiệm vụ hàng đầu, nhất là đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu. Phát huy tinh thần tiên phong, gương mẫu, tự soi, tự sửa của cán bộ, đảng viên; phải thanh liêm, ít lòng ham muốn về vật chất; phát huy tinh thần **“dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách”** theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng.

Thứ hai, làm tốt công tác giáo dục tư tưởng chính trị cho cán bộ, đảng viên. Tập trung tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đổi mới phương pháp quán triệt, tuyên truyền nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng cho phù hợp với từng đối tượng; tiếp tục nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị ở hệ thống trường Đảng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp.

Thứ ba, làm tốt công tác nắm bắt tư tưởng, định hướng tư tưởng chính trị cho đội ngũ cán bộ, đảng viên. Trước hết, mỗi chi bộ, đảng bộ, cơ quan, tổ chức thường xuyên

nắm bắt tình hình tư tưởng của cán bộ, đảng viên, tìm hiểu rõ nguyên nhân để kịp thời uốn nắn, điều chỉnh cho phù hợp. Đồng thời, các tổ chức đảng cần thực hiện tốt cơ chế kiểm tra, giám sát; thực hiện nguyên tắc tự phê bình và phê bình để kịp thời ngăn chặn, phát hiện và xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên trong cơ quan, tổ chức suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, **“tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”** và những sai phạm khác. Kiên quyết đưa ra khỏi hàng ngũ của Đảng những cán bộ, đảng viên không còn đủ tư cách, không còn uy tín với nhân dân.

Thứ tư, cần có cơ chế để khuyến khích cán bộ, đảng viên công tác ở những lĩnh vực, những địa bàn đòi hỏi sự cống hiến, hy sinh, để từ đó giúp họ bộc lộ được tài năng, trí tuệ, sáng tạo và bản lĩnh của mình. Chỉ khi nào người cán bộ vượt qua sự khó khăn, gian khổ, hy sinh, vượt qua mọi sự cám dỗ thì khi đó họ sẽ trưởng thành và hình thành nên bản lĩnh chính trị của mình.

Thứ năm, phát huy vai trò của nhân dân trong theo dõi, giám sát việc rèn luyện của cán bộ, đảng viên, trong đó có việc rèn luyện và giữ vững bản lĩnh chính trị. Thông qua vai trò giám sát của nhân dân đối với cán bộ, đảng viên không chỉ giúp cho họ có ý thức, tự giác trong việc rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng, bản lĩnh chính trị mà còn tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân, từ đó, phát huy vai trò của nhân dân trong công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng.

Tóm lại, bản lĩnh chính trị của người cán bộ, đảng viên không phải tự nhiên mà có, mà nó phải trải qua quá trình rèn luyện, tích lũy kiến thức, nâng cao trình độ và khả năng vượt qua khó khăn, thử thách. Ngày nay, trước yêu cầu của công cuộc đổi mới đất nước, trước yêu cầu của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và trước các hoạt động chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng ta thì việc rèn luyện và giữ vững bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên là yếu tố tiên quyết nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, là vấn đề có tính nguyên tắc trong công tác xây dựng Đảng, là vấn đề mang tính sống còn của Đảng ta trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa hiện nay./.

(1), (2), (3) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T.5, tr. 301, 279, 290-291.

(4) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tập.10, tr. 263.

(5) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tập.14, tr. 30.

(6) Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2021), *Kết luận số 21-KL/TW về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”*, Hà Nội.